

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121204185
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2121204185.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcu: A. B., nar. X.X.XXXX, B. XX, C., zastúpený splnomocnencom: Podhorský & Partners, s.r.o., Ventúrska 1, Bratislava, IČO: 46 962 000, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o obnovu konania, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 5. decembra 2022, č.k. 17Csp/52/2021-67, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. o trovách konania rozhodol tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnej výške.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne na základe aplikácie § 397, § 400, § 403, § 406, § 414, § 255 a § 262 Civilného sporového poriadku a § 451 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca domáhal vydania rozhodnutia o povolení obnovy konania vedeného na tunajšom súde pod sp.zn. 29Csp/10/2017. Žalobca ich podriadil pod písmená a) a e) § 397 CSP. Žalobu podal dňa 19.7.2021, teda v lehote trojmesačnej subjektívnej, ktorá začala plynúť od vydania rozhodnutia Súdneho dvora EÚ dňa 22.4.2021 a plynula do 22.7.2021 a trojročnej objektívnej, ktorá začala plynúť právoplatnosťou napadnutého rozsudku tunajšieho súdu (prípustný predmet) dňa 13.8.2019 a plynula do 13.8.2022. Najvyšší súd SR riešil otázku, či dôvodom na obnovenie konania je i právny názor na výklad zákona vyslovený iným štátnym orgánom ako súdom, ktorý prejednal vec v rámci svojej právomoci a dospel k záveru, že právny názor na výklad zákona vyslovený iným orgánom (Ústavným súdom, ministerstvom a pod.) než procesným súdom, ktorý prejednal vec v rámci svojej právomoci, nie je spôsobilý dôvod obnovy konania (R 105/1998). Obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone dosiahnuť nápravu vo veci, v ktorej nebol skutkový stav v pôvodnom konaní zistený úplne alebo správne. Návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy; na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky. Vecná nesprávnosť rozsudku napadnutého návrhom na obnovu konania nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11. augusta 2011, sp. zn. 3 Cdo 98/2011). Takisto

ako obe strany sporu súd cituje aj z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 345/2017, podľa ktorého zásadný vplyv na posudzovanie návrhu na obnovu konania uplatneného podľa písmena e) - vtedy Občianskeho súdneho poriadku - má aj rozsudok Súdneho dvora C-234/04 zo 16. marca 2006 vo veci Rosmarie Capférer proti Schlang & Schick GmbH, v ktorom Súdny dvor uviedol, že úniové právo neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby preskúmaval a rušil právoplatné rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ak sa aj ukáže, že je v rozpore s právom Európskeho spoločenstva; Súdny dvor tiež uviedol, že na to, aby sa zabezpečila stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými. Týmto rozhodnutím Súdny dvor zdôraznil dôležitosť zásady res iudicata (jedinou výnimkou, keď Súdny dvor zakotvil povinnosť prelomiť túto zásadu, je situácia, keď vnútroštátny súd rozhodne vec, ktorá nepatrí do jeho kompetencie, ale do kompetencie orgánu Európskej únie). Obnova konania nemá byť nariadená pre rozpor pôvodného rozhodnutia s akýmkoľvek rozhodnutím Súdneho dvora. Rozhodnutie Súdneho dvora zakladá dôvod prípustnosti obnovy konania len vtedy, keď sa týka rovnakej veci ako obnovou napadnuté rozhodnutie alebo ak odlišne, hoci vo veci inej, rieši otázku, majúcu na spôsob právneho posúdenia veci v pôvodnom konaní dosah. Návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadnej nesprávnej procesnej povahy. Aj keby sa súd pri vydaní platobného rozkazu prijateľnosťou dohodnutej zmluvnej podmienky vôbec nezaoberal, alebo keby sa s ňou zaoberal, ale s nesprávnym záverom, nemôže ísť o rozpor s európskou judikatúrou. Takýto nedostatok nemožno odstraňovať prostredníctvom obnovy konania, pretože návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posúdení veci alebo nesprávnej procesnej povahy. Toto rozhodnutie vydal Súdny dvor dávno potom, čo 5. apríla 1993 nadobudla účinnosť Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 29Csp/10/2017 sa preukázalo, že v označenom konaní sa žalobca domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.838,81 eur s príslušenstvom, lebo žalobca plnil žalovanému na základe zmluvy o revolvingovom úvere uzatvorenej medzi stranami sporu, avšak úver z tejto zmluvy bol pre nedostatok podstatných náležitostí zmluvy posúdený tunajším súdom v konaní pod sp.zn. 8C/235/2014 ako bezúročný a bez poplatkov, preto žalobca žiadal späť od žalovaného vydanie sumy presahujúcej hodnotu poskytnutých peňažných prostriedkov. Z dôvodu uplynutia subjektívnej i objektívnej premlčacej doby bola rozsudkom z 19.7.2018 žaloba žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietnutá, keď súd vec právne posúdil podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ. Odvolací súd tento rozsudok potvrdil dňa 10.7.2019 pod sp.zn. 24Co/68/2019. Rozhodnutia nadobudli právoplatnosť 13.8.2019. Následne dňa 22.4.2021 vydal Súdny dvor EÚ vo vzťahu k plynutiu premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia z takéhoto titulu rozhodnutie C-485/19, kde uviedol, že trojročná premlčacia lehota podľa § 107 ods. 2 OZ nemôže začať plynúť odo dňa keď došlo k bezdôvodnému obohateniu v prípade, že spotrebiteľ o povahe neprijateľnej zmluvnej podmienky nevedel.

Pri skúmaní splnenia podmienok pre povolenie obnovy konania súd zistil, že žalobcom uvádzaný dôvod, a to iné právne posúdenie veci (posúdenie plynutia premlčacej doby je právne posúdenie veci) sa nerieši žalobou na obnovu konania. Dôvod podľa § 397 písm. a) CSP sa vzťahuje na prípady, keď v pôvodnom konaní nemohol byť riadne zistený skutkový podklad napadnutého rozhodnutia a z dôvodu obnovy sa môže privodiť priaznivejšie rozhodnutie pre stranu. Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ podľa § 397 písm. e) CSP sa netýkalo strán tohto sporu, ani neriešilo uplynutie premlčacej lehoty podľa § 107 ods. 1 OZ, z ktorého dôvodu bola v pôvodnom konaní žaloba tiež zamietnutá. Spomínaná premlčacia lehota v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ sa nevzťahovala k celkovému výkladu § 107 OZ. Aplikovanie žalobcom tvrdenej jednotnej trojročnej premlčacej doby a počiatok jej plynutia sa týkal výkladu odseku 2 tohto ustanovenia v prípade, že spotrebiteľ o povahe neprijateľnej zmluvnej podmienky na jej začiatku nevedel. Bez ohľadu na uvedené skutočnosti, išlo stále o právne posúdenie veci, ktoré dôvod obnovy konania vzhľadom na všetky vyššie citované judikáty nezakladá. Súd preto žalobu žalobcu na povolenie obnovy konania pre nesplnenie zákonných dôvodov jej prípustnosti zamietol.

Vzhľadom na úplný úspech žalovaného v spore, mu súd priznal podľa § 255 ods. 1 CSP i nárok na náhradu trov konania voči protistrane v plnej výške, o ktorej bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka.

4. Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP s tým, že sa domáha, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a povolil obnovu konania. V danom prípade Okresný súd Trnava v rozsudku spis. zn. 8C/235/2014 zo dňa 21.01.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.03.2016 konštatoval, že úver poskytnutý titulom spotrebiteľskej zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov

vzhľadom na absenciu obsahových náležitostí podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmysle rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 má ísť o zmluvu o úvere v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, čo v predmetnom prípade zmluva o úvere v konaní na Okresnom súde Trnava, spis. zn. 8C/235/2014 spĺňa, nakoľko súd konštatoval, že v nej absentujú obsahové náležitosti. Z uvedeného vyplýva, že táto zmluva o úvere je v rozpore s požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS. Súd prvej inštancie sa navyše nevysporiadal so skutočnosťou, že rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 sa týkalo predmetu pôvodného konania predovšetkým z dôvodu, že sa v ňom posudzovala otázka premlčacej doby pre vydanie reštitučných nárokov spotrebiteľov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Vzhľadom na vyššie uvedené má žalobca za to, že rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 sa týka strán tohto konania a preto sa vzťahuje aj na predmetné konanie.

Súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s argumentáciou žalobcu v žalobe na obnovu konania zo dňa 12.07.2021, kde žalobca uvádza, že vo vzťahu k splneniu podmienky priaznivejšieho rozhodnutia vo veci je táto podmienka splnená v tom smere, že z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 možno vyvodíť záver, že sa na účely posúdenia nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere má aplikovať jednotná trojročná premlčacia doba pre reštitučné nároky spotrebiteľov. Z uvedeného dôvodu mal žalobca za to, že pokiaľ by konajúci súd povolil obnovu konania tak nové rozhodnutie vo veci samej v kontexte právnych záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 by priviedlo žalobcovi priaznivejšie rozhodnutie vo veci samej. Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 tak stanovuje jednotnú trojročnú premlčaciu dobu pre reštitučné nároky spotrebiteľov a vzťahuje sa k celkovému výkladu § 107 Občianskeho zákonníka a nie len k odseku 2 § 107 Občianskeho zákonníka, ako to uvádza súd prvej inštancie.

Žalobca argumentuje aj arbitrárnosťou rozhodnutia, poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 102/2017, sp. zn. 4 Cdo 120/2019. Podľa názoru žalobcu vydaním napadnutého rozsudku došlo nepochybne k porušeniu práva na spravodlivý proces, nakoľko je rozhodnutie v časti žalobcom uplatnených dôvodov obnovy konania arbitrárne.

Žalobca zastáva názor, že vo vzťahu ku neakceptovaniu jeho argumentácie ohľadne uplatnených dôvodov obnovy konania podľa § 397 písm. a) CSP a § 397 písm. e) CSP uvedenej v podaniach žalobcu mal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviesť argumenty, ktoré by jasne, zrozumiteľne a dostatočne konkrétne vyvrátili alebo spochybnili tvrdenie príslušnej strany sporu, t.j. žalobcu. V danom prípade však súd prvej inštancie uviedol čisto všeobecné vyjadrenie spočívajúce v konštatovaní výlučne nedostatku závažnosti rozsudku Súdneho dvora zo dňa 22.04.2021 vo veci C-485/19 vo vzťahu k žalobcovi bez bližšieho zdôvodnenia najmä v kontexte žalobcom uplatnenej právnej argumentácie. Žalobca má za to, že konštatovanie súdu prvej inštancie o irelevantnosti nároku žalobcu bez dostatočného vysvetlenia na základe akých úvah dospel k záveru, že predmetný nárok nemožno považovať za dôvodný zakladá arbitrárnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie.

Žalobca na záver poukazuje na rozhodnutia súdov, kde odvolacie súdy v obdobných prípadoch zrušili rozhodnutia prvostupňových súdov o zamietnutí obnovy konania a veci vrátili na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a to uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici spis. zn. 15CoCsp/9/2022 zo dňa 15.06.2022 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, spis. zn. 15Co/55/2022 zo dňa 12.10.2022. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, žalobca navrhuje aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a povolil obnovu konania a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že záver súdu o nepreukázaní dôvodov obnovy konania je správny. Žalobca v konaní – odkazujúc na § 397 písm. a) CSP nepredložil žiadne rozhodnutie, ktoré sa týka predmetu sporu a je záväzné pre sporové strany. Rozhodnutie C-485/19 nie je záväzné ani pre žalobcu a ani žalovaného, nakoľko ide o rozhodnutie o predbežnej otázke – t.j. o podaní výkladu újného práva. Zároveň dané rozhodnutie sa ani netýka predmetu sporu. Žalobca argumentuje záväznosťou rozhodnutia z prejudiciálneho konania, hoci všeobecnú záväznosť takéto rozhodnutie nemá. Tu je na mieste práve použiť záver SD EÚ vo veci C-234/04 zo 16. marca 2006 Rosmarie Capférer proti Schlang & Schick GmbH kedy aj Súdny dvor EÚ uviedol, že újové právo neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby preskúmaval a rušil právoplatné rozhodnutie vnútroštátného súdu, ak sa aj ukáže, že je v rozpore s právom Európskeho spoločenstva. Súdny dvor zdôraznil dôležitosť zásady res iudicata (jedinou výnimkou, keď Súdny dvor zakotvil povinnosť prelomiť túto zásadu, je situácia, keď vnútroštátny súd rozhodne vec, ktorá nepatrí do jeho kompetencie, ale do kompetencie orgánu Európskej únie). Obnova konania nemá byť nariadená pre rozpor pôvodného rozhodnutia s akýmkoľvek rozhodnutím

Súdneho dvora. Žalovaný považuje za nesprávne tvrdenia žalobcu odvolávajúce sa na rozhodnutie Costa vs. ENEL (C-6/64).

Rozhodnutie Costa vs. ENEL (C-6/64) neobsahuje žiadne ustanovenie o nadradenosti či záväznosti rozhodnutí SD EÚ o prejudiciálnych otázkach spôsobom, ako to prezentuje a tvrdí žalobca. Rovnako ani rozhodnutie vo veci CILFIT neobsahuje takýto záver (mimochodom, dané rozhodnutie sa týka len výkladu v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor EÚ). Aj Ústavný súd SR v odôvodnení uznesenia sp. zn. III. ÚS 345/2017 uvádza: „Aj keby sa súd pri vydaní platobného rozkazu prijateľnosťou dohodnutej zmluvnej podmienky vôbec nezaoberal, alebo keby sa s ňou zaoberal, ale s nesprávnym záverom, nemôže ísť o rozpor s európskou judikatúrou. Takýto nedostatok nemožno odstraňovať prostredníctvom obnovy konania, pretože návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posúdení veci alebo nesprávnosti procesnej povahy.“ Ide o právny názor pokračujúci v argumentačnej línii vrcholných súdnych autorít tak, ako na ne žalovaný poukazoval počas celého konania pred súdom prvej inštancie. V čase vydania právoplatného rozsudku č.k. 18Csp/114/2018 bola Slovenská republika členom EÚ, pričom ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd nedospeli k záveru o nutnosti požiadať SD EÚ o výklad v rámci prejudiciálneho konania. Iný právny názor, prijatý s odstupom času, preto nielen že nespĺňa požiadavky vnútroštátnej právnej úpravy a judikatúry o dôvodoch pre obnovu konania, ale s poukazom na rozhodnutie SD EÚ vo veci C-234/04 zo 16. marca 2006 Rosmarie Capférer proti Schlang & Schick GmbH ani nemôže byť považovaný za spôsobilý dôvod obnovy konania.

Žalovaný považuje tvrdenie o arbitrárnosti rozhodnutia za nedôvodné. Súd sa vyporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami a rozhodol vo veci správne, preskúmateľne.

Žalovaný preto navrhuje, aby odvolací súd zamietol podané odvolanie a potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a aby žalovanému priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods.1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v kontexte odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom, a to so zameraním na posúdenie, či súd prvej inštancie dospel k správnejmu záveru ohľadom toho, že nie sú dané dôvody pre povolenie obnovy konania.

8. Podľa § 397 písm. a) a e) CSP, proti právoplatnému rozsudku je prípustná žaloba na obnovu konania, ak a) sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy týkajúce sa strán a predmetu pôvodného konania, ktoré ten, kto podal žalobu na obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu prívodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci, e) je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie, ktoré je pre strany záväzné.

9. Odvolací súd zdôrazňuje, že obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok predstavuje narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená meritórnym rozhodnutím, a preto musí tento zásah byť vyvážený sprísnenými podmienkami prípustnosti, ktoré sú taxatívne vymedzené v ust. § 397 CSP. Žalobca odôvodnil žalobu na obnovu konania dôvodom podľa § 397 písm. a) CSP a tvrdil, že všetky podmienky v ňom ustanovené na povolenie obnovy konania sú splnené. Pokiaľ ide o dôvod prípustnosti obnovy konania podľa § 397 písm. a) CSP, musia byť splnené kumulatívne nasledovné podmienky: a) skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy nemohla strana oprávnená na podanie žaloby na obnovu konania bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní, b) dôvodom obnovy

konania sú len také skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy, ktoré sa týkajú strán a predmetu pôvodného konania a c) skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy sú spôsobilé privodiť pre stranu pôvodného konania priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Pokiaľ ide o prvú a tretiu podmienku, odvolací súd má za to, že splnené boli. Pri rozhodnutiach, ktorých existencia bude dôvodom obnovy konania, môže ísť o rozhodnutia, ktoré strana bez svojej procesnej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní, napriek tomu, že reálne existovali, alebo rozhodnutia nové, také, ktoré boli prijaté až po právoplatnom rozhodnutí veci. V danom prípade rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19, na ktoré sa žalobca odvoláva bolo vydané dňa 22.04.2021, teda bolo prijaté až po právoplatnom skončení pôvodného konania č.k. 29Csp/10/2017 zo dňa 19.07.2018. Zo záverov Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 je zrejmé, že „zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.“ Z rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8C/235/2014 zo dňa 21.12.2016, vyplýva, že žalovaný tam z pozície žalobcu sa domáhal zaplata od žalobcu (tam v postavení žalovaného) sumy vo výške 702,61 eur s príslušenstvom titulom spotrebiteľského úveru. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že súd prvej inštancie posúdil zmluvu o revolvingovom úvere ako neplatný právny úkon, pričom absentovali niektoré náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zák. č. 258/2001 Z.z., v dôsledku čoho sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. V konaní sp. zn. 29Csp/10/2017 sa žalobca domáhal od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaný od žalobcu prijal na základe vyššie uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a bol povinný ho vydať z dôvodu, že zmluva o revolvingovom úvere bola vyhodnotená ako neplatná. Žaloba bola rozsudkom č.k. 29Csp/10/2017-75 zo dňa 19.7.2018 zamietnutá z dôvodu premlčania, na odvolanie žalobcu tun. súd rozsudkom č.k. 24Co/68/2019-111 zo dňa 10.7.2019 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 13.8.2019. Je zrejmé, že v konaní sp. zn.: 29Csp/10/2017 išlo o vrátenie sumy neoprávnene zaplatenej v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, a ktoré boli premietnuté práve do zákonných ustanovení zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

10. Nemožno však opomenúť, že nebola splnená podmienka prípustnosti obnovy konania, ktorá spočíva v tom, že môže ísť len o také rozhodnutie, ktoré sa týka strán a predmetu pôvodného konania tak ako správne zdôvodnil súd prvej inštancie. Uvedená požiadavka podčiarkuje celkovú koncepciu účinkov rozhodnutí podľa CSP inter partes. Jedným z druhov klasifikácie rozsudkov podľa účinkov je to, či pôsobia „len“ inter partes alebo erga omnes. Absolútnym a takmer neprekročiteľným pravidlom je to, že podľa Civilného sporového poriadku majú rozsudky účinky len na sporové strany v konkrétnom konaní. Výnimočne však môže zákon stanoviť, že rozsudok má účinky širšie - napríklad v konaní o abstraktnej kontrole. Rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-485/19 sa síce týkalo žalovaného, ale nie žalobcu, nešlo o konanie, ktorého predmetom bol návrh na začatie prejudiciálneho konania súdom prejednávajúcim vec týkajúcu sa žalobcu. Zároveň prejudiciálna otázka (v tomto prípade otázky plynutia premlčacej lehoty ktorej nového posúdenia sa žalobca dovoľáva) nepatrí do právomoci iného orgánu ako súdu, čo je podmienkou pripustenia tohto dôvodu obnovy konania. Ide o názor uvedený v publikácií: Števeček, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol. Civilný sporový poriadok, Veľké Komentáre, C.H. Beck 2016 str. 1327. Uvedená podmienka sa týka aj dôvodu prípustnosti obnovy konania podľa ust. § 397 písm. e) CSP, pričom musia byť splnené kumulatívne nasledovné dve podmienky: a) existencia právoplatného rozsudku, ktorý je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie a b) rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie je pre strany sporu zároveň záväzná. Tu je potrebné zdôrazniť, že Občiansky súdny poriadok upravoval v ust. § 228 ods. 1 písm. e) OSP dôvod prípustnosti obnovy konania nasledovne: právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev. Žalovaný správne poukázal v tejto súvislosti na uznesenie ÚS SR sp. zn.: III. ÚS 345/2017, kde Ústavný súd SR odkazuje na závery Súdneho dvora v rozsudku C-234/04 vo veci Rosmarie Capféreer proti Schlang & Schick GmbH, v ktorom Súdný dvor uviedol, že únieové právo neprikazuje vnútroštátnemu súdu, aby preskúmaval a rušil právoplatné rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ak sa aj ukáže, že je v rozpore s právom Európskeho spoločenstva, Súdný dvor tiež uviedol, že na

to, aby sa zabezpečila stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými. Týmto rozhodnutím Súdny dvor zdôraznil dôležitosť zásady res iudicata (jedinou výnimkou, keď Súdny dvor zakotvil povinnosť prelomiť túto zásadu, je situácia, keď vnútroštátny súd rozhodne vec, ktorá nepatrí do jeho kompetencie, ale do kompetencie orgánu Európskej únie). Obnova konania nemá byť nariadená pre rozpor pôvodného rozhodnutia s akýmkoľvek rozhodnutím Súdneho dvora. Rozhodnutie Súdneho dvora zakladá dôvod prípustnosti obnovy konania len vtedy, keď sa týka rovnakej veci ako obnovou napadnuté rozhodnutie alebo ak odlišne, hoci vo veci inej, rieši otázku, majúcu na spôsob právneho posúdenia veci v pôvodnom konaní dosah. V záujme podčiarknutia charakteru výnimočnosti obnovy konania zákonodarca pri prijatí Civilného sporového poriadku znenie pôvodného ust. § 228 ods. 1 písm. e) OSP precizoval tak, že vymedzil aj podmienku záväznosti rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie, Rady Európskej únie alebo Komisie pre strany konania.

11. Pokiaľ ide o záväznosť rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, povaha prejudiciálneho konania nespočíva v tom, že je riešený spor medzi stranami, ale Súdny dvor poskytuje iba odpovede na konkrétne otázky vnútroštátneho súdu týkajúce sa výkladu práva EÚ. Na základe odpovedí zo Súdneho dvora súd, ktorý položil prejudiciálnu otázku, následne aplikuje právo EÚ na spor, ktorý je pred ním vedený a vo veci rozhodne. Zároveň po tom, ako rozhodnutie bolo publikované v zbierke rozhodnutí Súdneho dvora a Všeobecného súdu, sú vnútroštátne súdy pri riešení otázky výkladu práva EÚ, ktorá už bola riešená pred Súdny dvorom, povinné aplikovať správne eurokonformný výklad práva, tzn. súdne rozhodnutia nesmú byť v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora. Účelom konania o prejudiciálnej otázke je teda rozhodovať právne otázky a tieto rozhodnutia sú záväzné pre daný súd členského štátu, ak sa týkajú výkladu daného komunitárneho aktu. V danom prípade však hovoríme o všeobecnej záväznosti judikatúry Súdneho dvora EÚ pre vnútroštátne súdy, nie o záväznosť inter partes, t.j. pre strany konania v konkrétnej prejednávanej veci, ktorá predstavuje subjektívnu záväznosť rozhodnutia. Práve subjektívna záväznosť pre strany konania je jednou z podmienok naplnenia dôvodu na povolenie obnovy konania podľa § 397 písm. a) CSP („sú tu ...rozhodnutia ... týkajúce sa strán pôvodného konania“) aj § 397 písm. e) CSP („je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie ..., ktoré je pre strany záväzné“), pričom v danom prípade táto podmienka nepochybne splnená nebola.

12. Žalobca v odvolaní poukazuje na rozhodnutia v obdobných veciach. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoCsp/9/2022 zo dňa 15.6.2022 sa zaoberalo takou procesnou situáciou, že súd prvej inštancie sa neposúdil dôvod obnovy konania podľa 397 písm. a) CSP a preto v ďalšom konaní takéto skúmanie bolo súdu uložené. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/55/2022 zo dňa 12.10.2022 riešilo včasnosť žaloby na obnovu konania. Z uvedeného vyplýva, že citované rozhodnutia nemohli ovplyvniť výsledok tohto odvolacieho konania, pretože v danej veci bol posúdený dôvod obnovy konania podľa § 397 písm. a) CSP a otázka včasnosti nebola porná.

13. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Napadnutý rozsudok tak nie je postihnutý vadou nepreskúmateľnosti, arbitrárnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie z uvedených dôvodov ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

14. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

15. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

16. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 296 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, pričom nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 257 CSP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).